

Roč. 1941

Číslo 3

BIBLICKÉ ÚKOLY

POKYNY
PRO KŘEŠŤANSKÝ ŽIVOT

Přeloženo z německého:

BILDER UND GLEICHNISSE

AUS CHRISTI LEHREN

Cena K 3.—

Vychází čtyřikrát v roce. Majitel, vydavatel a odpovědný redaktor J. Cepl
Redakce, administrace a expedice: Praha XII., Mnichovská 30
Slovoční předplatné K 12.—. Účet poštovní spořitelny v Praze čís. 71.304
Tiskla Grafia, Praha II.

ROČNÍK 1941

ČÍSLO 3

BIBLICKÉ ÚKOLY

POKYNY

PRO KŘEŠŤANSKÝ ŽIVOT

Přeloženo z německého:

BILDER UND GLEICHNISSE

AUS CHRISTI LEHREN

1. úkol — 29. června — 5. července 1941

Blahoslavení milosrdní!

1. Jak se máme zachováti v pokušení? Přís. 1, 10.
2. Jaké stanovisko máme zaujmouti k přikázáním Páně? Přís. 3, 1, 2.
3. Jaké názorné napomenutí je nám dáno o milosrdenství a pravdě? Jaké požehnání záleží v takovém konání? V. 3, 4.

Milosrdenství nebo soucit nesnáší žádné sobectví, nenávisť a surovost, pravda vylučuje jakýkoli podvod, vědomé nebo nevědomé pokrytectví a úmyslný klam. U Luk. 6, 36 prosí Spasitel, abychom byli milosrdní, jako náš Otec nebeský. Zalm 108, 5.

4. Jak zapomínali vedoucí židovského lidu na milosrdenství? Ezech. 34, 4.

›Sláva nebes se zjevuje, pozvedáme-li padlé a potěšujeme-li zarmoucené; a kde v srdcích přebývá Kristus, tam se také tak projeví, Kristovo náboženství bude všude požehnaním; tam, kde působí, bude šířiti světlo.« — Wirken, 381.

Spolehlivý Pomocník

5. Na koho se máme spoléhati podle rady moudrého muže? Přís. 3, 5.

›Bůh chce činiti veliké věci pro ty, kteří Mu důvěřují. Jeho lid nemá dosud větší moci proto, že příliš spoléhá na vlastní moudrost a nedává Pánu možnosti, aby zjevil svou moc v jeho prospěch. Svým věřícím dítkám chce pomoci v každé nouzi, pakliže Mu cele důvěřují a poslouchají Ho.« — Patr. u. Pr., 497.

6. Jaké požehnání je zaslíbeno těm, kteří dou-
fají v Pána? Izai. 26, 3; Jer. 17, 7.

›Zasvětlíme-li svůj život jeho službě, nemůžeme se ni-
kdy dostat do postavení, z něhož by Bůh neměl východiska.
Ať jsme kdekoli, máme vždy vůdce, který nám ukazuje
cestu; máme bezpečného rádce i v nejrůznějších těžkostech;
jsme-li v starostech a trápení, citíme-li se osamoceni, máme
vždy soucitného přítele! Kristus nás nikdy neopustí, ani
když se v nevědomosti dopouštíme chyb.◀ — Gleichn., 171.

Nejnebezpečnější hřích

7. Jaká další rada jest nám dána? Přís. 3, 7a;
Izai. 5, 21.

›Nic není Bohu tak nepříjemné a lidské duši tak ne-
bezpečné, jako pýcha a domýšlivost. Je to ten nejbezna-
dějnější a nejnevylečitelnější hřích.◀ — Gleichn., 152.

8. Jak zachází Pán s těmi, které miluje? Proč?
Zjev. 3, 19; Jan 15, 2.

›Ohnivá pec má přечиšťovati, nikoli spalovati. Ruka,
která ponizuje až do prachu, kárá hřích a zahanbuje pýchu
a ctížádost, zároveň pozdvihuje zkroušené i ztrápené. Ten,
který trestání dopouští, láze se s největší účastí: „Co chceš,
abych ti učinil?“◀ — P. K., 435.

9. Jak se máme chovati k trestání Páně? Přís.
3, 11.

›Tento úsek jeho zkušenosti byl nejslechetnější z celého
jeho života, kdy v nejkřutějším bezpráví a nejhorším obvi-
nění byl pokorný, nesobecký, velkomyslný a poddaný...
Kdyby Bůh byl Davida nepotrestal a dovolil mu dále klidně
a ve štěstí seděti na trůně; ačkoli přestoupil božské před-
pisy, měli by pochybovači a nevěrci onluku, poukazují-li
na děj Davidův jako na pohanu biblického náboženství. Ale
v Davidově zkušenosti Pán ukazuje, že nemůže hřích trpěti
ani omluviti. A Davidova zkušenost nám umožňuje viděti
velké cíle, jež Bůh má při potírání hřichu; i v nejtemně-
jších soudech můžeme sledovati jeho úmysly pro naše dobro.
Mrskal Davida metlou, ale nezničil ho; ohnivá pec má pro-
čišťovati, nikoli spáliti.◀ — Patr. u. Pr., 753.

10. Co přináší trestání, přijímáme-li je? Žid.
12, 11.

›Bůh pečuje neustále o své dědictví. Na své dítky nikdy nedopustí utrpení, které by nebylo nutné k jejich přítomnému nebo věčnému blahu... Zkoušky a pokušení, jež přicházejí na jeho dítky, mají sloužiti k tomu, aby se prohloubila jejich zbožnost a aby více využítkovali vítězství, dobyté na kříži.« — Wirken, 425.

Spravedlnost a dobročinnost

11. Jak se máme chovati k potřebujícímu, dal-li nám Bůh prostředky? Příis. 3, 27.

12. Jakými slovy je nám zdůrazněna pohostinnost a dobročinnost? Příis. 3, 28. 29.

›Tento zdvořilý skutek je u Pána dosti důležitý, aby byl uveden v jeho Slově; a tisíc let později poukázal na to apoštol, osvěcený Duchem Božím: „Na přívětivost k hostem nezapomínejte; skrze ni zajisté někteří, nevěděvše, anděly za hosté přijímali.“« — Patr. u. Pr., 131.

13. S kým se máme stýkati? Žalm 119, 63.

14. Co zjevuje ten, kdo radu přijímá anebo kdo ji odmítá? Příis. 12, 15; 13, 18.

›Komu není rady, tomu není pomoci.«

2 úkol — 6. — 12. července 1941

Bázeň Páně

Počátek moudrosti je bázeň Hospodinova

1. Které důrazné Boží slovo ukazuje, co je povinností člověka? Kaz. 12, 13.

Rčení báti se znamená tolik, jako: vzhlížeti s bázni a úctou; louha po odstranění nelibosti. Tuto touhu zjevuje pouze ten, kdo má hlubokou lásku k Bohu.

2. Který dar má svůj původ v bázni Hospodiny? Přís. 1, 7.

›Ale moudrost, kteráž jest s hůry, nejprve zajisté jest čistotná, potom pokojná, mírná, povolná, plná milosrdenství a ovoce dobrého, bez rozsuzování a bez pokrytství.« Jak. 3. 17. ›Je čistá, není smísená s falešnou vědomostí neb falešným učením; není umíněná ani vysokomyslná, ani přísná, nýbrž něžná, pokojná a upřímná.« ›Předně moudrosti, moudrosti nabývej, a za všecko jmění své zjednej rozumnost.« Přís. 4, 7.

3. Jak získáme tento dar? Jak. 1, 5. 6.

›Ten, kdo touží po této moudrosti, nebude zklamán. Nejen že se od velkého Učitele naučí, co má dělati, ale též jak to má dělati, aby se to Bohu líbilo.« — P. K., 31.

4. Proč se máme přidržeti této moudrosti, jež má svůj původ v nebesích? Přís. 3, 21. 24.

›Moudrost anebo bázeň Hospodinova není pouze jednotlivý dar milosti, ale zahrnuje v sobě množství jiných darů; má proto věčnou hodnotu a dává nám jistotu, že dosáhneme věčného života, milosti, bezpečnosti a pokoje.« — P. K., 32.

5. Jak pohlíží Bůh na ty, kteří se Ho bojí? Skt. 10, 35.

6. Jaké zaslíbení dává Pán těm, kteří ctí jeho jméno? Luk. 1, 50; Mal. 4, 2.

Požehnání básně Boží

7. Jak vyjádřil Bůh svou obavu o věrnost svých dítek? 5. Mojž. 5, 29.

8. Jaká čest je připravena těm, kteří se bojí Hospodina? Mal. 3, 16. 17.

9. Jakého ujištění se dostává všem, kteří se bojí Boha? Žalm 33, 18. 19; 34, 9.

10. Čím si mohou býti jisti bojící se Hospodina, jsou-li v pokušení a utrpení? Zalm 103, 13—17.

Těm, jejichž srdce dosud není v pravém vztahu k Bohu a kteří dosud nejsou pevní v smlouvě s Ním, dostává se Božího soucitu a milosrdenství. »On jsa milosrdný, odpouštěl nepravosti jejich, a nezahladil jich; častokrát odvracel hněv svůj, a nezbuzoval vši zuřivosti své. Nebo pamatoval, že jsou tělo, vítr, který odchází, a nenavracuje se zase.« Zalm 78, 38. 39. Bojící se Boha mohou si odpočínouti na milujícím srdci Otcově. Neboť ač všichni lidé obdrží něco z této dobroty, spravedlivým se dostane zvláštních požehnání.

Napomenutí k věrnosti

11. Jaké napomenutí Páně týká se mládeže?
Přís. 23, 17. 19.

Pán chce dáti do srdcí těch, kteří Ho hledají, bázeň Boží, která obohacuje život a podporuje snaživost. Všichni bychom měli vděčně a ochotně odpověděti: »O tobě přemýšlí srdce mé, že velíš, řka: Hleďte tváře mé.« Zalm 27, 8. Pamatujme vždy na radost, kterou Pánu způsobíme, když se sami odevzdáme jeho vedení.

12. Jaká výzva vidoucího v starověku jest plně i pro nás v přítomnosti? 1. Sam. 12, 24.

3. úkol — 13.—19. července 1941

Bohobojujý král

Mladý král

1. Co praví Písmo svaté o povaze Ezechiášově? 2. Král. 18, 5. 6.
2. Jaké okolnosti vládly v lidu, když mladý Ezechiáš nastoupil na trůn? 2. Par. 28, 24. 25.

3. Co učinil Ezechiáš, když — v rozhodující hodině — dosedl na trůn? 2. Par. 29, 3—8.

Micheáš a Izaiáš se upřímně snažili obrátiti lid k Pánu; mělo to již býti tak, že Ezechiáš právě jako mladý muž na zkaženém dvoře svého nesvědomitého otce ocenil jejich námahy a sám se rozhodl, že půjde cestou, kterou mu vidoucí naznačovali.

4. Jak vhodně promluvil král k duchovním vůdčím lidu, chtěje v nich probudití chuť a lásku k jejich službě? V. 11.

›Váš jest zajisté vyvolil Hospodin!‹ Je to opravdu milost a svatá odpovědnost, je-li někomu od Pána svěřen býti i sebemenší úřad! Ten, kdo je určen k nějaké zvláštní službě, nesmí ji nikterak zanedbávati!

5. Co učinil Ezechiáš pro obnovení uctívání Boha? Jak lid přijal toto pozvání? 2. Par. 30, 1. 13. 26.

6. Jak tato slavnost působila k obnovení víry? 2. Par. 31, 1.

7. Co podnikl Ezechiáš dále, aby utvrdil své dílo? V. 2. 4. 5.

8. V čem záleželo tajemství úspěchu Ezechiášova? V. 21.

Ezechiáš, zachránce vlasti

9. Jak zhoubně působilo odpadnutí Izraele na národy? 2. Par. 32, 17.

Když národové viděli duchovní slabost a odpadnutí Izraele a Judy, nebáli se jména Božího; naopak, rouhali se mu. (Izai. 52, 5.)

10. Co zavinil tento strašný stav v Judstvu? 2. Par. 32, 1.

11. Co učinil král, aby zastavil postup nepřítelů? V. 2—5.

12. Jak dodával Ezechiáš svým hejtmanům odvahy? Jak přijal lid jeho nebojácná slova víry? V. 6—8.
13. Kam se odebral král, když slyšel a četl urážky asyrského krále? Co se tázal Izaiáše? 2. Král. 19, 1—4.
14. Co leželo králi na srdci, když prosil o vysvobození od vychloubačných Asyřanů? V. 19.
15. Jak zněla Boží odpověď na prosby, jež k Němu v této největší nouzi byly vysílány? V. 32—36.

›Dobrýť jest Hospodin, silou jest v den souzení, a zná ty, kdož v něho doufají.« (Nah. 1, 7.)

4. úkol — 20. — 26. července 1941

Lidská bázeň

Strach zneuctěním Boha

1. Kdy vznikl zemský strach? 1. Mojž. 3, 10.
2. Uveď vhodný příklad strachu před lidmi, vyplývající z viny. 1. Mojž. 45, 3.
3. Jakými slovy chce Bůh zapuditi strach? Které důvody uvádí, že se v čas nebezpečí nemusíme obávat? Izai. 51, 12; 43, 1. 2.
4. Jakou radu dává Kristus ve chvílích strachu? Mat. 10, 28.

Základ nebojácnosti

5. Proč nemá v našich srdcích přebývati strach? Žalm 62, 2. 3. 6—9. 12.

Pán nás povzbuzuje, abychom Mu plně důvěřovali. Pravi skrze svého proroka: ›Nebojž se, nebo já jsem s te-

bou; nestrachujž se, nebo já jsem Bůh tvůj. Posilním tě a pomáhati budu tobě, a podpírati tě budu pravici spravedlnosti své.« Izai. 41, 10. Pocítil-lis důvěru a klid, když ses ve strachu a v nebezpečí uchopil pevné pravice přítele, chápeš již dosti nádherné zaslíbení Otce v nebesích.

6. Jaké povážlivé následky měl strach za času Pána Ježíše? Jan 7, 13; 12, 42.

7. Jaký vliv mají bázlivi na jiné? 5. Mojž. 20, 8.

›Strašlivý člověk klade sobě osidlo.« (Přís. 29, 25.) Tak je tomu vždy u jednotlivce i u těch, kdož jsou pod jeho vlivem.

8. Co zranilo Spasitele? Mat. 26, 56, 69, 70.

Velký zármutek naplnil srdce Ježíšovo. Takovou ránu nemohl Mu zasaditi nikdo z nepřátel. Vlastní učedník zapřel Spasitele, který měl právě podstoupiti zkoušku před Kaifášem. Dokonalá láska vyhání bázeň. (1. Jan. 4, 18.) To je naše naděje, že můžeme býti Bohu věrni.

9. Jak se projevuje strach bezbožného? Jakou odlišnou vlastností se vyznačuje spravedlivý? Přís. 28, 1.

10. Proč se křesťané nemusí báti, i když svět je navštíven neštěstím, nemocí a hladem? Ž. 91, 3—7; Dan. 12, 1.

Příklady nebojácnosti

11. Jak dokázal Nehemiáš ve velké zkoušce svou nebojácnost? Neh. 6, 10, 11.

Semaiáš radil Nehemiášovi, aby se zachránil útekem do chrámu. Navedli ho k tomu Nehemiášovi nepřátelé. ›Kdyby byl býval Nehemiáš přistoupil na tuto úskočnou radu, byl by se vzdal své víry v Boha a lid by ho byl považoval za zbabělce. Bylo by bývalo od něho zcela nesprávné, kdyby on, který se ujal tak důležitého díla a který důvěřoval moci Boží, ze strachu se byl rychle ukryl. V lidu by se byl rozšířil nepokoj, každý by hleděl dostati se sám do bezpečí a město by bylo bývalo zůstalo bez ochrany a bylo by padlo za oběť nepříteli.« — P. K., 655.

12. Odkud pramenila Davidova bezstarostnost?
Zalm 27, 1; 118, 6.

13. Jaká bázeň by měla zahnat veškerou lid-
skou bázeň? Fil. 2, 12. 13.

›Bůh si nepřeje, abyste se obávali, že přestane plnit svá zaslíbení, anebo že jeho trpělivost a soucit pomine. Ale bojte se, že by se vaše vůle nechtěla podříditi vůli Kristově, aby vaše vrozené, přivlastněné a udržované rysy povahy neovládly váš život. „Bůh zajisté jest, kterýž působí v vás i chtění i skutečné činění.“ Obávejte se, aby vaše vlastní já se nepostavilo mezi vás a velkým Mistrem; bojte se, aby vlastní já nezmařilo vznešený cíl, který Bůh skrze vás chce dosáhnouti. Bojte se důvěřovati vlastní síle, bojte se vyprostiti svou ruku z ruky Kristovy a jíti životem bez Něho.« — Gleichn., 159.

5. úkol 27. července—2. srpna 1941

Beze strachu a věrně

Zachován a vychován pro svůj úkol

1. Komu vděčil Mojžíš po svém narození za zachování svého života? Žid. 11, 23.

Mojžíšův otec Amram žil 137 let. (2. Mojž. 6, 20.) Víme však o něm jen to, že při vysvobození pomáhal zachraňovati svůj lid. Jeho velká víra ho činila neohroženým k zákonu královskému.

2. Jaký podíl měla na záchraně dítěte starší sestra? 2. Mojž. 2, 7—9.

Tato mladá dívka měla malý podíl na velké události, kterou v této době nebesa připravovala. Kdyby Marie byla bývala méně bdělá, méně přesná a méně zdvořilá, byl by se Mojžíšův život zajisté vytvářel jinak.

Kdo v Božích záměrech vyplniti má nějaký úkol, tomu se dostalo nejen zvláštního vyznamenání, ale též velké odpovědnosti.

›Slechetná povaha je výsledkem sebekázně, podřizování se a obětování vlastního já službě lásky Bohu a lidem. Mládeži by měla býti vštěpována skutečnost, že dary, které

mají, nejsou jejich vlastní. Síla, čas i rozum jsou propůjčené poklady; náleží Bohu a každý mladý člověk by jich měl použít pouze pro to nejvyšší. Je to ratolest, od níž Bůh očekává ovoce, správce, jehož kapitál musí růsti, světlo, jež má osvícovati temnotu světa. Každý mladý muž, každé dítě má vykonati dílo k uctění Boha a ku povznesení lidstva. — Ěrz., 57.

3. Kterými dvěma směry byl Mojžíš vychován? Skt. 7, 22.

›Bůh vyslyšel matčiny modlitby; její víra byla odměněna. S hlubokou vděčností chopila se nyní své jisté a šťastné úlohy. Využila věrně vhodné chvíle, aby dítě vychovala pro Pána. Věřila, že byl zachován k nějakému velikému dílu, a věděla, že brzy jej bude musít odevzdati jeho královské matce, kde bude uprostřed vlivů, které jej spíše od Boha odvedou. To vše konala v jeho výchově mnohem pilněji a pečlivěji, nežli při ostatních svých dětech. Snažila se naplniti jeho mysl bázní Boží a láskou k pravdě i spravedlnosti a modlila se, aby byl uchován zhoubných vlivů. Ukázala mu bláhovost a hřích modlářství a záhy ho naučila pokleknouti a uctívati živého Boha, který sám ho může vyslyšeti a pomoci mu z každé nouze. Ponechala si hoča jak dlouho mohla, ale když mu bylo asi dvanáct let, musila jej vydati. — Patr. u. Pr., 239.

Mojžíšova stálost a věrnost

4. Jak byla zkoušena Mojžíšova věrnost ku pravdě a právu, když se připravoval pro své nastávající životní dílo? Žid. 11, 24—26.

›Podle egyptského zákona musili se všichni, kteří nasedli na trůn faraonů, státi členy kněžské kasty, a Mojžíš, zjevný dědic, měl býti kněžími zasvěcen do tajů národního náboženství. Ale ač byl tak horlivým a neúnavným badatelem, nemohli ho přiměti, aby se zúčastňoval uctívání model. Hrozili mu ztrátou koruny, bude-li se i nadále přidržovati staré víry, a varovali ho, že dcera knížete jej zavihne. On však nezměnil své rozhodnutí, že nebude prokazovati čest kromě Bohu, Stvořiteli nebe a země. Nikdo nemohl jeho důkazy vyvrátiti anebo změnití jeho předsevzetí; přesto však mlčky jeho stálost trpěli, poněvadž měl vysoké postavení a přízeň krále i lidu. — Patr. u. Pr., 241.

5. Jak dlouho žil na egyptském dvoře královském? Skt. 7, 23.

6. Proč utekl Mojžíš z Egypta? V. 24—29.

›Zabiv Egyptana, dopustil se Mojžíš téže chyby, jakou činili často jeho otcové, neboť vzal do svých rukou to, co zaslíbil učiniti Bůh. Bůh nechtěl svůj lid vysvoboditi násilím, jak se domníval Mojžíš, nýbrž svou vlastní mocí, aby Jemu samému byla vzdána čest. Bůh však použil i tento předčasný čin k dosažení svého záměru. Mojžíš nebyl připraven pro své velké dílo. Musil se ještě učiti... nespoléhati na lidskou sílu a moudrost, ale očekávati splnění zaslíbení moci Boží... Ve škole sebezapření a lopotnění měl se naučiti trpělivě ovládati svou přirozenou povahu. Nežli mohl moudře vládnouti, musil se naučiti poslušností.‹ — Patr. u. Pr., 243.

Hotov k službě

7. Jak se cítil Mojžíš, když po 40 letech dostal příkaz, aby šel do Egypta? 2. Mojž. 4, 10—13.

›Muž, který přijme odpovědnost, kterou Bůh naň vkládá, a snaží se z celého srdce ji správně nésti, bude silný a zdatný. Byl jeho místo bylo nepatrné a možnosti obmezené, dojde pravé velikosti, důvěruje-li Boží síle a snaží-li se své dílo věrně vykonati. Kdyby se byl Mojžíš spoléhal na vlastní sílu i moudrost a nově úkol přijal žádostivě, byla by se ukázala jeho neschopnost k takovému dílu. Cítí-li muž svou slabost, je to alespoň důkazem, že poznává velikost svěřeného mu díla, a že Boha učiní svým rádcem a svou silou.‹ — Patr. u. Pr., 251.

Upostechne-li někdo výzvy k službě, bere na se velkou odpovědnost; ale velkou odpovědnost má i ten, kdo nepřijme úlohu, ke které je povolán. Šťastní ti, kdož volání následují; li mohou na konci s Kristem říci: ›Dílo jsem vykonal, kteréž jsi mi dal.‹ (Jan 17, 4.)

8. Z čeho mohl Mojžíš čerpatí útěchu a posilu, že Bůh převzal vedení? 2. Mojž. 3, 2—6.

9. Která pozdější modlitba Mojžíšova dosvědčuje, že se plně vžil do své úlohy? 2. Mojž. 32, 10—13. 32.

›Bůh zkoušel svého služebníka; vyzkoušel jeho věrnost

i lásku k bloudícímu, nevděčnému lidu, a Mojžíš v této zkoušce dobře obstál. Jeho účast nepramenila ze sobeckých pohnutek. Blaho lidu Božího bylo mu milejší než osobní čest, než přednost, státi se otcem mocného národa. Bůh měl zalíbení v jeho věrnosti, skromnosti srdce a počestnosti. — Patr. u. Pr., 318.

6. úkol — 3. — 9. srpna 1941

Přímot

Co je v tom zahrnuto?

1. Jak smýšlel Šalomoun o přímé životní cestě?

Prís. 4, 24—27.

Protože nás Pán miluje, pudí nás, abychom ostříhali všech jeho přikázání a neobraceli se napravo ani nalevo.

»Bůh bude přehlížeti činnost každého člověka a označí ji buď jako věrnost nebo nevěrnost. Vedle každého jména v knihách nebeských jest zaneseno velmi přesně každé nesprávné slovo, každý sobecký čin, každá nesplněná povinnost, i každý tajný hřích s každou umělou přetvářkou. Zanedbané nebeské výstrahy a napomenutí, promarněné chvíle, nenapravené příležitosti, vliv vykonávaný k dobrému či zlému se svými dalekosáhlými následky, vše jest zapsáno zaznamenávajícím andělem.« — Spor. 287. (Citát, pozn. překl.)

2. Co zvláštního náleží k přímé životní cestě?

Zach. 7, 8—10; 8, 16. 17.

3. Jaké další vlastnosti vyznačují přímou životní cestu? Žalm 15. 1—5.

Mnoho těchto příznaků je spojeno s jazykem, neovládným údem člověka. Jistý mnich, který neuměl čísti, šel se k druhému mnichu naučiti jeden žalm. Když se naučil místo: »Ostříhati budu cest svých, abych nezhřešil jazykem svým« (Žalm 39, 2), odešel se slovy: »Stane-li se to skutkem, je to dost.« Když po několika měsících dostal otázku, proč se nepřišel učití další místa, odpověděl: »Dosud neumím ani to jedno ovládati.«

Mezi tím, kdo svými slovy jiné podezírá a staví do špatného světla, a tím, kdo utřačce ochotně poslouchá, je pouze nepatrný rozdíl. Oba však jsou Pánu ohavnosti.

Výzva k opravdové poctivosti

4. Jaké pokyny dává Slovo Boží o pravé poctivosti? 5. Mojž. 25, 13—16.

›Společnost se zakládá na důvěře, kterou má člověk k svému bližnímu. Kdo tuto důvěru zklame, zasadí společnosti smrtelnou ránu. Vymizí-li poctivost, praskne hlavní péro společnosti.«

Je to zajisté velké bezpráví, páchané na víře Kristově, když jeho následovníci jsou někdy v přímosti a poctivosti předstíženi těmi, kdož se nehlasí k určitému náboženství. ›Všichni by měli pilně pěstovati čistotu, stálost a vytrvalost, neboť tyto vlastnosti odívají vlastníka neodolatelnou mocí — mocí, která mu dává sílu ke konání dobra, k přemáhání zla a snášení protiventství. Pravá povaha šlechtná právě v tomto směru nejvíce září.« — T. IV., 656.

5. Jak hledí Pán na nepoctivé hospodaření? Přís. 20, 10; 11, 1.

Tento pokyn nás vybízí, abychom byli čestní v jakémkoli styku s jinými; znamená též, že svého zaměstnavatele všestranně máme spokojovati věrnou službou.

Příklady věrnosti

6. Uveď příklad poctivého správce! 1. Sam. 12, 2—5.
7. Kterými jasnými příklady chce nám Pán ukázati, jaké cesty nepovažuje za poctivé? Jozue 7, 20. 21. 25; 2. Král. 5, 20—27.
8. Jak smýšlel David o lidech, kteří se uchýlovali s pravé cesty? Jakou odpovědnost měl jako král? Žalm 101, 3—7.

Zlaté životní pravidlo

9. Jaké pravidlo nám dal Kristus, aby nám pomohl v poctivém a přímém styku s jinými? Mat. 7, 12.

›Každým bezprávím proti bližnímu porušujeme zlaté pravidlo. V nebeských knihách je zapsán jako podvod každý

pokus, vyléžiti něco z nevědomosti, slabosti anebo neštěstí jiného. Kdo se upřímně boji Boha, bude se raději dnem a nocí dříti a jísti suchý chléb, než by sloužil ziskuchtivosti, která utlačuje vdovu i siroly a cizinci nedopřeje, co mu náleží.« — P. K., 652.

10. Jak se projevuje požehnání poctivosti člověka u jeho potomků? Přis. 20, 7.

11. Které milostivé zaslíbení je dáno upřímnému? Žalm 84, 12.

12. Jaký vliv šíří upřímní? Mat. 5, 16.

Cesta posvěcení je přímá, bez jakýchkoli zataček a záhybů. Job byl muž přímý, který se bál Boha a nenáviděl zlé; a když přišly hrozně rány na něho, na jeho dum a usedlost, povzbuzovalo ho vědomí svědomité poctivosti. »Nebudou mluvití rtové moji nepravosti, a jazyk můj vynášeti lsti. Odstup ode mne, abych vás za spravedlivé vysvědil; dokudž dýchati budu, neodložím upřímnosti své od sebe. Spravedlnosti své držím se, aniž se jí pustím; nezahlubím srdce mé nikdy.« (Job 27, 4–6.) Jméno Jobovo přetrvalo celá tisíciletí, ale zatemni-li se smysl pro právo, člověk slevuje a hyne.

13. Co je základem cílevědomého života? Mich. 6, 8.

Nevynechme ani jednu příležitost a prokazujme obližným a ztrápeným milosrdenství, něžnou péči a křesťanskou zdvořilost. Nemáme-li k tomu možnosti, můžeme mluvití aspoň slova povzbuzení a naděje těm, kteří Boha dosud neznají a jež můžeme nejlépe přivést k Němu cestou soucitu a lásky. Těm, kdož vyhledávají příležitosti, aby do života jiných přinášeti mohli radost a požehnání, dal Pán přehojné požehnání. »A vyleješ-li lačnému duši svou, a ztrápenou duši nasytíš-li: vzejde v temnostech světlo tvé, a mrákota tvá bude jako poledne. Nebo povede tě Hospodin ustavičně, a nasytí i v náramné sucho duši tvou, a kosti své tukem naplní. I budeš jako zahrada svlažená, a jako pramen vod, jehož vody nevysychají.« Izai. 58, 10. 11. — P. K., 327.

Správné chování se v těžkostech

Hřích jednoho člověka působí zhoubně na život jiných

1. Jaký vliv byl hlavní příčinou nepříznivého okolí, v němž prožil Josef své mládí?
1. Mojž. 37, 19—24.

»Jákobův hřích a mnohé události z něho pocházející zanechaly zlý vliv, který se projevil jako hořké ovoce v povaze a v životě jeho synů. Když tito synové dospěli, ukázaly se při nich povážlivé chyby. Následky mnohoženství se projevíly v rodině. Toto hrozné zlo vysušuje pramen lásky, a jeho vliv zeslabuje nejsvatější svazky. Zárlivost rozličných matek ztrpčovala život v rodině; děti vyrůstaly v samých hádkách a kázeň se jim protivila, a otec byl pln strachu a starostí.« — Patr. u. Pr., 203.

2. Jaké osobní urážky musel Josef snášeti od svých starších bratrů? 1. Mojž. 37, 4.
3. Co soudil Josef o špatném zacházení svých bratrů? V. 2 b.
4. V čem vyvreholilo jejich kruté zacházení s Josefem? V. 18—28.

»Jakmile Josef spatřil kupce, uvědomil si ihned strašnou skutečnost. Státi se otrokem bylo obávanější nežli smrt. V hrozné duševní úzkosti obracel se od bratra k bratru, ale marně. Někteří sice byli jati soucitem, ale báli se, aby se nezesměšnil, proto mlčeli: všichni cítili, že zašli příliš daleko, než aby se mohli vrátiti. Bude-li Josef ušetřen, poví to na ně bezpochyby otcí, který jim nepromine jejich krutost k jeho miláčkoví. Zatvrdili svá srdce k jeho prosbám a prodali ho pohanským kupcům.« — Patr. u. Pr., 207.

Na obrácení nikdy není pozdě. Jak mnohý se dopustí nespravedlnosti k druhým jenom proto, že nemá odvahy vzepříti se zlému.

5. Jaký dojem učinil Josef na svého pána egyptského? 1. Mojž. 39, 1—4.

Tajemství pravého štěstí

6. V čem záleželo tajemství úspěchu, který provázel Josefův život? V. 5.

›Nebyl to přímo zázrak, že všeliké dílo se Josefovi dařilo, ale Bůh žehnal jeho píli, starostlivost a působení. Josef vděčil za svůj úspěch milosti Boží, a dokonce jeho modloslužebný pán viděl v tom tajemství jeho příkladného zdaru. Kdyby nebyl neustále a promyšleně vynakládal veškeré své snažení, nebyl by dosáhl úspěchu. Bůh byl uctěn věrností svého služebníka.« — Patr. u. Pr., 210.

7. Jaká vážná myšlenka působila na Josefovo rozhodnutí ve velkém pokušení? V. 9 b.

›Kdybychom vždy pamatovali, že Bůh vidí a slyší vše, co činíme, a že vede přesný záznam o našich slovech i činech, a že ze všeho musíme vydati počet, báli bychom se hřešiti. Mládeži, pamatuj, že ať jsi kdekoli a činiš cokoli, jsi v přítomnosti Boží. Nic z našeho chování neujde jeho pozorování.« — Patr. u. Pr., 210.

8. Jak se rozvíjela Josefova pravá podstata v žaláři? V. 21—23.

›Ale pravá povaha Josefova zářila i v temnotě žaláře. Držel se pevně své víry a trpělivosti; po letech věrné služby dostalo se mu kruté odměny, ale to nemařilo jeho náladu ani důvěru. V jeho duši byl klid, poněvadž byl nevinný a svůj případ svěřil Bohu. Nepřemýšlel o křivdě, která se mu stala, ale snažil se mírniti bolesti jiných a tak zapomněl na vlastní bolest. Ve škole soužení připravoval ho Bůh pro větší dílo, a on to neodmítl. Ve vězení, kde viděl následky utlačování, tyranství a zločinu, naučil se spravedlnosti, soucitu a milosrdenství, které byly pro něho přípravou, aby své pozdější moci užíval s moudrostí a slitováním.« — Patr. u. Pr., 213.

Osvědčil se v utrpení

9. Oč prosil Josef svého spoluvězně, kterému prokázal mnohou laskavost a jemuž vyložil důležitý sen? 1. Mojž. 40, 14. 15.

10. Která příhoda pomohla Josefovi na svou dobu, když se již byl naučil to, čemu ho Pán naučiti chtěl? 1. Mojž. 41, 1—5.

11. Jak se choval Josef, když se stal druhým mužem v Egyptě? V. 51—57.

›Z vězení byl Josef povýšen na vládce nad celým Egyptem. Bylo to místo velmi čestné, avšak spojené s těžkostmi a nebezpečím. Jako vichřice neuškodí skromnému kvítku v údolí, a mohutný strom na vrcholu hory vyvrátí, tak mohou být strženi do propasti ti, kdož si zachovali čest skromného života, ale když přišel světský úspěch a zemský blahobyt, podlehli pokušením. Ale Josefův charakter snesl zkoušku doby zlé i blahobytu. V paláci faraona byl Bohu právě tak věrný, jako ve vězení. Byl dosud cizincem v pohanské zemi, vzdálen svých příbuzných, uctivačů Boha; ale věřil, že ho vede ruka Boží, a důvěruje ustavičně Bohu, plnil své povinnosti. — Patr. u. Pr., 217.

12. Kdy a jakými slovy zjevil Josef svou víru? 1. Mojž. 45, 1. 5.

Josef své bratry velkomyslně ujistil, že ne oni ho poslali do Egypta, ale Bůh (1. Mojž. 50, 20). Ačkoli Pán změnil čin bratří v požehnání pro mnohé, nezmenšil jejich vinu. Když byl Pán Ježíš ukřižován, stal se Spasitelem světa; ale zločin jeho vrahů byl ohavný.

13. Jak mohl Josef dosáhnout tak pevné povahy a moudrosti? Efez. 6, 13—18.

›Josef se ve svém mládí tázal více co je povinnost, a neřídil se svými náklonnostmi; poctivost, prostá důvěra a šlechetná povaha mládí přinesly své ovoce v činech muže. Čistý a prostý život dobře působil na vývoj tělesných i duševních sil. Obecenství s Bohem a zkoumání převleklých pravd, jež svěřil dědicům víry, pozvedly a zušlechtily jeho duševní podstatu a posílily a prohloubily jeho mysl, což nemohlo způsobiti žádné jiné studium. Plně věrně i ty nejmenší povinnosti, vchoval bohatství ducha pro nejvyšší službu. Kdo žije v souhlasu s vůlí Stvořitele, dosahuje nejsprávnějšího a nejslechetnějšího rozvoje charakteru. — Patr. u. Pr., 217.

Poslušnost Boha

Vina a hřích

1. Který čin člověka způsobil všecko zlo?
Rím. 5, 12.

2. Na jakém základě musí člověk stavěti, má-li
ostáti v bouřích? Luk. 6, 47. 48.

Někdo může býti ve svém srdci činitelem Slova a zdánlivě přece nevyhovuje jeho liteře. Proto nemůže nikdo odsuzovati svého bližního. Kdo však upřímně touží rozuměti liteře Slova a chce býti poslušný, zazáří mu Slovo pravdy v pravý čas. (Jan 7, 17.)

3. Co je lékem proti tomuto zlu? Žid. 5, 8. 9.

»Pán trpěl za hříchy celého světa. Z milosti Boží nabízí se všem (jako Zachránce) bez rozdílu osoby.« J. Kalvín. (J. Calvin.)

4. Jak dosáhneme úzkého společenství s Kristem? Mat. 12, 50.

Všichni, kdo Krista u víře přijímají, vstupují s Ním do svazku užšího než zemské příbuzenstvo. Jsou s Ním jedno, jako On je jedno se svým Otcem.

Nutnost poslušnosti

5. Co je podmínkou vejítí do věčného města Božího? Zjev. 22, 14.

»V kázání na hoře pravil Kristus: »Ne každý, kdož mi říká: Pane Pane, vejde do království nebeského, ale ten, kdož činí vůli Otce mého, kterýž v nebesích jest.« Nejsou-li naše slova provázena skutky, jsou bezcenná.

6. Jaké jsou následky neposlušnosti Božích předpisů? Efez. 5, 6; 2. Tes. 1, 7—9.

7. Proč je tak zdůrazňována poslušnost Božích předpisů? Jan 14, 21a; 1. Jan 2, 4. 5.

↳ Lásku Boží si nemůžeme koupiti dobrými skutky, ty však dokazují, že máme tuto lásku. Podřídíme-li svou vůli Bohu, nebudeme činni proto, abychom si zasloužili lásku Boží. Jeho lásku můžeme přijmouti jen jako dobrovolný dar a puzení touto láskou, rádi uposlechneme jeho přikázání. — Gleichn., 281.

8. Jakou poslušnost Pán žádá? Mat. 22, 37.

9. V čem — kromě naší lásky k Bohu — projevuje se naše poslušnost? Jak. 2, 18. 22.

Požehnání poslušnosti

10. Co přinese každému poslušnost pravdy?
1. Petr. 1, 22a.

Člověk, který přemýšlí o Slově Božím a řídí se jím, bude celý zušlechtěn. V práci rukou jeho budou pak zjevány zásady zákona Božího tak jako na pečeti. Jeho ruce nepřijmou úplatků a budou prosty všech neřestí a podvodů. Konají pak činy lásky a soucitu. Oči, hledící k cíli, jsou jasné a upřímné. Vzhled obličeje a šťastný pohled svědčí o změně toho, který Slovo Boží miluje a ctí.

11. Jaké požehnání zaslíbil Bůh těm, kdož poslušně dbají jeho přikázání? Mat. 6, 33; Efez. 1, 3.

12. Co zaslíbují Pán těm, kteří kajícímě prosí o odpuštění své neposlušnosti? Izai. 1, 18. 19.

Bůh je ochoten kajícimu odpustiti, ale to není omluvou, aby někdo byl lhostejný k příkazům nebes.

13. V která slova shrnul Pán celé své dílo? Luk. 4, 18. 19.

Toto dílo svěřil svým učedníkům. Uposlechneme-li jeho výzvy, všimněme si těchto pokynů:

Kolem nás jsou všude nuzní a potřebující a naší povinností je, abychom mírnili bídu a nouzi tohoto života. Opravdová pomoc je účinnější, než pouhé kázání. Dejme hladovým jísti, nahé přiodějme a opuštěným poskytneme přístřeší. Jsme dokonce povoláni, abychom vykonali ještě

víc. Potřeby duše mohou býti utišeny pouze láskou Kristovou. Přebývá-li v nás Kristus, budou naše srdce naplněna božským soucitem; zapečetěné zdroje opravdové křesťanské lásky budou otevřeny. Bůh nežádá od nás pouze, abychom potřebujícím dávali dary, ale též abychom jim ukazovali přívětivou tvář, mluvili k nim povzbuzujícími slovy a stiskli jim laskavě a vřele ruku.

9. úkol — 24. — 30. srpna 1941

Poslušný a neposlušný bratr

Plán vykoupení naznačen

1. Čím byl Kain a Abel? 1. Mojž. 4, 2.
2. Jaké zaslíbení bylo dáno Adamovi a Evě, dříve než Bůh zlořečil zemi pro hřích?
1. Mojž. 3, 15.

›Rozsudek, vyřčený nad našimi prvními rodiči, byl pro ně zároveň zaslíbením. Předpovídal boj mezi člověkem a satanem, ale též přislíboval, že posléze bude zlomena moc velkého odporce. Adam a Eva stáli jako vinníci před velkým Soudcem a očekávali rozsudek, jež svým přestoupením zavínili; ale dříve než zvěděli, že jejich údělem má býti život plný námahy a bolesti, a že se mají opět obrátiti v prach, slyšeli slova, která v nich musila vzbuditi naději. I když měli trpěti v moci zlého nepřítele, mohli hleděti vstříc konečnému vítězství. — Patr. u. Pr., 56.

3. Co obsahoval plán vykoupení, jak to bylo naznačeno i našim prarodičům? Jan 12, 31. 32.
4. Co přikázal Bůh, aby lidé dosvědčili, že přijímají plán vykoupení, v němž jsou i oni zahrnuti? 3. Mojž. 1, 2. 3.

›Bůh nařídil oběti za hřích, aby si člověk stále připomínal hřích a aby jej s lítostí vyznal, a dosvědčil, že věří v zaslíbeného Vykupitele. Měly padlému lidskému pokolení připomínati skutečnost, že hřích způsobil smrt. Musil svou ruku vzláhnouti na život, který dává sám Bůh. Tehdy viděl po prvé smrt a věděl, že kdyby byl býval poslušný,

nemusel zemřít ani zvíře. Když zabíjel nevinné obětní zvíře, chvěl se při pomýšlení, že pro jeho hřích musí téci krev neposkvrněného Beránka Božího. — Patr. u. Pr., 58.

Poslušnost víry anebo náboženská zdání

5. Jak projevil Kain a Abel své stanovisko víry? 1. Mojž. 4, 3. 4.

»Oba bratři postavili stejný oltář a přinesli svou oběť. Abel přinesl oběť ze stáda, jak Pán přikázal... Oheň s nebe spadl a oběť strávil. Ale Kain nedbal výslovného příkazu Páně a obětoval úrodu. Ale nebylo znamení, že by jeho oběť byla přijata. Abel prosil svého bratra, aby se přiblížil Pánu tak, jak si to On přál; ale Kain tím tvrději prováděl vlastní vůli. Starší se domníval, že je příliš vznešený, aby se nechal napomínati svým bratrem, a povrhl jeho radou. — Patr. u. Pr., 62.

6. Která skutečnost staršího znovu rozhněvala? V. 4b. 5.

7. Jak se zachoval Pán ke Kainovu odbojnickému smýšlení? V. 6. 7.

8. Čeho se Kain dopustil, ačkoli s ním Pán předtím mluvil o jeho nesprávném chování? V. 8.

»Ale Kain svůj hřích neuznal, nýbrž si stěžoval na Boží nespravedlnost a choval ve svém srdci žárlivost a nenávisť k Abelovi. Ve zlosti svému bratrovi vyčítal, a chtěl se s ním přit o to, jak s nimi Bůh zacházel: Rozum a svědomí mu pravily, že Abel má pravdu, ale zlobil se, že ten, který byl zvyklý dbáti vždy jeho rady, si nyní dovoluje býti jiného názoru, a že s ním v jeho vzpouře nesouhlasí. V slepé vášni zabil svého bratra. — Patr. u. Pr., 65.

9. Jak zpupně odpověděl Kain Pánu, když se ho tázal na Abela? V. 9.

Krev bratra tvého volá ke mně

10. Jak obvinil Pán Kaina? V. 10.

11. Jaký trest stihl Kaina za jeho přečin? V. 11. 12.

12. Jak nařikal Kain nad tímto oznámením?
V. 13, 14.

13. Jak ukončil Kain boj mezi Bohem a sebou
samým? V. 16.

›Horší slova nemohla býti řečena jemu ani jeho potomkům. Proto chťejme vždy odpočívati ve stínu Všemohoucího. (Zalm 91, 1.)

14. Jakou zprávu o Abelovi nám podává apoštol Pavel? Žid. 11, 4.

›Ještě mluví.‹ Od první vraždy nedaleko bran ráje uplynula tisíciletí; avšak spravedlivý život Abela nám dosud přivolává, abychom šli cestou přímou a úzkou, jež vede k životu věčnému, totiž, abychom vždy ochotně poslouchali příkázání Božích.

10. úkol — 31. srpna — 6. září 1941

Přátelství

Základ a požehnání přátelství

1. Co je základem přátelství? Přís. 17, 17a;
1. Sam. 18, 1.

2. Která vnější okolnost nemá pro přátelství
ceny? Přís. 19, 4.

3. Čím se vyznačuje ten, kdo má přátele? Přís.
18, 24a.

4. Jak by si měli býti přátelé užiteční? Kaz.
4, 9. 10.

Když byl apoštol Pavel v římském vězení, vážil si velmi služby přátel a spojení s nimi, a nejbolestněji se ho dotklo, když se někteří z nich odvrátili od pravdy. Lukáš a Onezifor byli věrní přátelé. V 2. Tim. 1, 16—18 podává krásnou zprávu o přátelství s Oneziforem. Také Priscilla a Akvila byli věrnými apoštolovými přáteli. (Řim. 16, 4.)

5. V čem bychom měli následovati žalmistu?
Jak se daří tomu, kdo chodí do špatné společnosti? Žalm 119, 63; Přís. 13, 20.

Také dnes má satan u Kristových následovníků největší úspěch. Svede-li je do společnosti bezbožníků, aby šli do jejich zábav. Bůh žádá nyní od svého lidu, aby se právě tak lišil od světa ve zvycích, obyčejích a zásadách, jako kdysi. Následují-li věrně učení jeho slova, bude tento rozdíl vždy patrný. — Patr. u. Pr., 462.

Stálost v přátelství

6. Co radí Písmo o stálém přátelství? Přís. 27, 10a.
7. Uveď biblické příklady stálého přátelství! 2. Král. 2, 2. 4. 6; Rut 1, 16.
8. Které dojemné příklady nestálosti v přátelství jsou zaznamenány? Mar. 14, 50; 2. Tim. 4, 16.

Pán Ježíš předpověděl útěk svých přátel a hodinu souzení. Lidské srdce louží v utrpení po soucitu a tuto touhu cítil Spasitel v hloubi své duše. Ale v té chvíli spali a později ucedníci všickni opustivše ho, utekli (Mat. 26, 56) — slova, nad nimiž se musíme rdítí hanbou a bolestí.

9. Jmenuj jednu příčinu nestálosti v přátelství s Kristem! O čem svědčí přátelství se světem? 2. Tim. 4, 10; 1. Jan 2, 15.

Kristus vzorem

10. Koho pokládá Pán Ježíš za svého přítele? Jan 15, 14.
11. Jak silná byla Ježíšova přátelská láska? Jan 13, 1.

Žehnající Spasitel je v blízkosti těch, kteří Ho pro slzy ani nemohou poznati. Touží po tom, aby mohl uchopit naši ruku a vésti nás, hledíme-li naň v dětské důvěře. Jeho srdce je vždy otevřeno našemu zármutku, utrpení i našim

starostem; obklopuje nás věčnou láskou a velkou dobrotou. < -- Gedanken, 26.

12. Uveď, jak vyjádřil Ježíš své přátelství!
Jan 15, 15.

13. Jaké chování kárá Pán, vyvolil-li si někoho
za svého přítele? 4. Mojž. 12, 8.

Pán spatřoval v Mojžíši více nežli proroka; neboť prorokům zjevoval se u vidění a ve snách, ale k Mojžíši mluvil tváří v tvář. Proto ho vzal v svou ochranu. Pokáral Arona a Marii, poněvadž věděli, v jakém vztahu je k Mojžíši, a přece se neostýchali mluvit proti němu; potrestal proto Marii malomocenstvím.

›Naši kazatelé na odpovědných místech jsou lidé, které Bůh přijal... Chraňme se vrhnouti na někoho i nejnepatrnější stín. Nemluvme nikdy o jiném s opovržením; možná, že je podle Božího soudu velký. < — T. IV., 608.

14. Jak dokázal Spasitel svou převelikou lásku
k nám? Jan 15, 13.

15. Co má činiti ten, kdo přijímá požehnání
přatelství? Mat. 26, 6—10.

Pán Ježíš odpověděl na replání slovy: ›Dobrý skutek učinila zajisté nade mnou. < Maria chtěla touto vonnou masťou pomazati mrtvé tělo Spasitele, ale učinila tak ještě za jeho života. Při pohřbu byla by tato vůně naplnila pouze hrob, ale nyní bylo potěšeno jeho srdce, když viděl jistotu její víry a její lásky...

11. úkol — 7. — 13. září 1941

Příkladné přátelství

Věrnost přátel

1. Kdy se setkal Jonata, syn Saulův, po prvé
s Davidem? Jaký byl výsledek tohoto setkání? 1. Sam. 17, 57; 18, 1.

Jediná událost ihned spojila Davida s Jonatou; Jonata

totiž, vedením Božím, přepadl téměř sám posádku Filistinských a zahubil ji. Byl jako David muž udatné víry a chladné odvahy.

2. Kterým činem chtěl Jonata přátelství upevniti? 1. Sam. 18, 4.

To byl šlechetný čin. Jonata byl v očích lidu rekem, a kdyby byl býval ctižádostivější, nebyl by se sprátelil s Davidem, známým všude svým rekovným činem, leč by se zřekl své proslavenosti. Tento přátelský svazek nebyl nikdy zrušen. Jonata byl k Davidovi vždy upřímný, ačkoli jeho otec se k němu choval nepřátelsky; David pravil o Jonatovi: »Vzácnější u mne byla milost tvá nežli milost přátelská.« (2. Sam. 1, 26 Dächsel's Bibelwerk.)

3. Kde měl David později svůj domov, když zabil Goliáše? Jak se choval David na královském dvoře? V. 2. 5.

4. Jaké pocity se zmoenily krále, ačkoli bylo Davidovo chování přímé? V. 8. 12.

Jonata se mohl Davida obávatí právě tak jako jeho otec. Byl dědicem trůnu. Ale nenalezeme při něm ani závist ani žárlivost, jen netajenou lásku a pravou upřímnost srdce. Toto nezištné a posvěcené přátelství bylo Davidovi nejsladší zemskou útěchou ve všech starostech a bolestech.

5. Jaká těžká zkouška dolehla na Jonatu? Jak se zachoval? 1. Sam. 19, 1. 2.

6. Jak se Jonata opět Davida zastal? S jakým úspěchem? V. 4—7.

Jonatův úkol nebyl snadný. Měl býti věrný svému králi a otci a zároveň Davidovi. Jako tvůrce míru nasadil pro svého přítele i život. To je právě přátelství. (1. Sam. 20, 30—33.)

7. Vylič loučení obou přátel, když Jonata oznámil Davidovi, že jeho otec mu chce ublížiti! 1. Sam. 20, 41. 42.

Jonata se odevzdal tak do vůle Boží, že mohl o Davidovi bez hořkosti říci jako Jan Křtitel o Kristu: »Onť musí růsti, já pak menšiti se.« (Jan 3, 30.)

Cena pravého přátelství

8. Jaké radosti se dostalo utíkajícímu Davidovi, když Saul hledal jeho bezživotí?
1. Sam. 23, 15. 16.
9. Z jakého chvalozpěvu Davidova poznáváme, že nabyl nové důvěry v Pána? Zalm 11, 1—5.
10. Jaký byl Jonatův konec? 1. Sam. 31, 2.

Jonata trpěl převráceností svého otce. V době, kdy Saul usiloval o život Davidův, zanedbal obranu své vlasti, a Filistinští, kteří využili této okolnosti, podnikli boj proti Izraelci. Když se Saul zřekl Pána, byl odkázán na své vlastní záměry; tak utrpěl se svým synem Jonatou porážku a smrt od Filistinských.

Davidova šlechtnost

11. Jak nařikal David, když se dověděl o smrti Saula a Jonaty? 2. Sam. 1, 25. 26.
12. Jak pamatoval na své přátelství s Jonatou, když dosedl na trůn? 2. Sam. 9, 1—7.

12. úkol — 14. — 20. září 1941

Jazyk — nástroj pravdy i klamu

Moc jazyka

1. Jakou moc má jazyk? Jaké mohou být výsledky jeho používání? Přis. 18, 21a; 13, 3.

›Srdce rozumného moudře spravuje ústa svá.« (Přis. 16, 23.) ›Srdce spravedlivého přemýšluje, co má mluvit, ale ústa bezbožných vylévají všelijakou zlost.« (Přis. 15, 28.) ›Kdo ostříhá úst svých a jazyka svého, ostříhá od úzkosti duše své,« (Přis. 21, 23.) a nejen duše své, ale i duše jiných. Držíme-li svůj jazyk na uzdě, dostává se nám hojných požehnání, směřujících k životu, ale zlo, následek neovládaného jazyka, způsobuje smrt.

2. Jak obžalovává apoštol Jakub nezkracený jazyk? Jak. 3, 6—8; 1, 26.

Jediné mocí Kristovou můžeme tento nezkrutitelný úd podříditi vůli Boží.

Slovo — v pravý čas, na vhodném místě

3. S čím je srovnáno slovo, promluvené v pravý čas? Přís. 25, 11.

4. Jmenuj dobré výsledky takových slov! Přís. 15, 1; 16, 24.

›Zvykejme si mluvití příjemným hlasem, používejme čistých a správných rčení a dobrotivých, laskavých slov. Milá, přívětivá slova jsou duši rosou a tichým deštěm.

Snážíme-li se obrátiti jiné od jejich zlých zvyků, musíme býti sami velmi pečliví ve volbě svých slov. Budou buď vůni života k životu anebo vůni smrti k smrti. Káráme-li někoho anebo udílíme-li mu radu, nečinme tak tvrdými a prudkými slovy, neboť ona nemohou vyléčiti raněnou duši. Taková nerozvážná slova ducha jen dráždí a popouzejí bloudícího často k odporu.« — Gleichn., 333.

5. Jaké následky má nepřívětivý a neupřímný jazyk? Přís. 16, 28; 11, 9a.

6. Co nám radí apoštol o mluvení? Efez. 4, 29.

›Ani jedno nepromyšlené slovo bychom neměli vypustiti z úst. Se rtů Kristova následovníka nesplyne žádná pomluva, lehkomyšlná řeč, mrzuté reptání a nečisté nebo dvojsmyslné mluvení. Neodporujeme-li ihned takovým řečem, mohou býti příčinou velkého hřichu.« — Gleichn., 333.

Klam — ohavnosti

7. Co praví Pán o těch, kteří nemluví pravdu? Přís. 12, 22a.

›Pravda je z Boha; ale veškerý klam je ze satana, a kdo se nějak uchyluje s cesty pravdy, odevzdává se moci zlého. Není to snadné mluvití vždy pravdu. Jak často nám v tom brání zaujaté mínění, duševní jednostrannost, nedostatečná znalost, nesprávné posuzování pravého stavu věci.

Jen tehdy můžeme mluvit pravdu, řídí-li naše myšlenky neustále Ten, který je sám pravda. — Gedanken, 93.

8. Které duševní hnutí souvisí se lží? Přís. 26, 28a. Menge: »Jazyk lživý nenávidí ty, které zničil.«
9. Jaký konec očekává mluvícího lež? Zjev. 21, 8; 22, 15.
10. Jakou odměnu obdrží věrný? Izai. 33, 15. 16.
11. Jak se má spravedlivý zachováti ke svým nečistým zvykům, kárá-li Pán tak vážně nevěrnost? Žalm 25, 16. 18. 20.

Správné použití jazyka

12. Jaké nitro odhaluje opatrné mluvení? Přís. 17, 27a.
13. Jaké je nebezpečí mnohého mluvení? Přís. 10, 19.
14. Jaké napomenutí nám pomáhá řídití naši řeč? Kol. 3, 16. 17.
15. Na čí pomoc můžeme spolehnouti, chceme-li dojíti tohoto cíle? Izai. 50, 4.

13. úkol — 21. — 27. září 1941

Příklady správného a nesprávného života

Božské povolání a lidská slabost

1. Kdo byl vyslán jako první posel do ciziny?
1. Mojž. 12, 1.

»Abraham musel zrušiti svazky svého dřívějšího života, aby ho Bůh mohl vyzbrojiti k svému velkému dílu. Vliv příbuzných a přátel byl by rušil výchovu, kterou chtěl Pán dáti svému služebníku... Duchovní věci musí býti duchovně přijímány, a jeho modlářští příbuzní nechápali jeho pohnutky a činy.« — Patr. u. Pr., 118.

2. Jak zkoušel Pán Abramovu víru v zemi, do níž ho poslal? V. 10.

3. Jakou slabost projevil ve strachu Abram, ačkoli chtěl Bohu cele sloužiti? V. 11—13.

›Za svého pobytu v Egyptě dokázal Abraham, že nebyl prost lidských slabostí a nedokonalostí. Zapřením toho, že Sára je jeho manželkou, projevil nedůvěru v Boží ochranu, nedostatek vznešené víry a odvahy, jimiž se jeho život vyznačoval.« — Patr. u. Pr., 122.

4. Jaké lži dopustil se David k Achimelechovi, aby od něho dostal chleba? 1. Sam. 21, 3.

›David, nevěda, kde by se ukryl, utekl ke služebníkovi Božimu. Velekněz pozoroval ho s úžasem, když přišel spěšně a zdánlivě sám, s tváří ustaranou a utrápenou. Tázal se, co ho sem vede. Mladý muž měl strach, že bude nalezen, i obrátil se ve své tísní ke klamu. Vyprávěl knězi, že ho král poslal s tajným příkazem, který má býti co nejdříve vyřízen. Zde projevil nedostatek víry v Boha, a jeho hřích přivodil smrt velekněze. Kdyby byl David mluvil pravdu, byl by Achimelech věděl, co má podniknouti pro záchranu jeho života. Bůh žádá, aby jeho lid i v největším nebezpečí zůstal pravdomluvný.« — Patr. u. Pr., 666.

Odplata nevěrnosti

5. Jak se omlouval Saul Samueli, když přinesl Bohu oběť, místo aby čekal na jeho pokyny? 1. Sam. 13, 11. 12.

Všechny omluvy, proč nejsme poslušni příkázání Božích, vedou snadno k sebeklamu.

6. Jak se uchýlil Saul v boji s Amalechem od příkazu Božího? 1. Sam. 15, 3. 8. 9.

7. Jak pozdravil Saul Samuele, ačkoli nesplnil radu Páně? V. 13.

8. Co se tázal Samuel, nevšímaje si Saulova pozdravu? Jakú neupřímnost byla ve slovech Saulových? V. 14. 15.

9. Jaké naučení bylo dáno prvním křesťanům, aby poznali, že mají býti ve všem upřímní? Skt. 5, 1—11.

V Bibli jsou pro nás zaznamenány nesčíslné příklady lži a jejích následků, a mají nám býti výstrahou, abychom nesešli s cesty života.

Odměna věrnosti

10. Jakou uspokojuvrou zprávu nám podává Písmo o jednom mladém králi? 2. Král. 22, 1. 2.

Joziáš následoval svého děda Ezechiáše a začal s obnovou víry ve svém mládí. Ezechiášovými rádci byli proroci Izaiáš, Micheáš a Ozeáš; Joziášův hlavně velekněz Helkiáš. Je pravděpodobné, že oba králové měli proto takový úspěch, že ochotně přijímali moudrou radu. Joziáš potíral největší zlo — modlářství, obnovil a zkrášlil chrám.

11. Kterého mladého muže mohl apoštol Pavel s dobrým svědomím doporučiti církvi? 1. Kor. 4, 17; 16, 10.

V Písmě je mnoho zpráv o Timoteovi, ale nikdy nenalézáme zmínky, že by byl býval nevěrný. A přece ho apoštol Pavel často napomíná, aby lěžkosti snášel jako dobrý bojovník Ježíše Krista a aby nikdy nepustil se zřetele vznešený cíl, který má míti každý křesťanský kazatel.

12. Jak dokázal apoštol Pavel, že byl vždy upřímný ve věcech pravdy? 2. Tim. 4, 7. 8.

»Za dlouhá léta své služby nebyl Pavel svému Spasiteli nikdy nevěrný. Nestyděl se nikdy za věc, kterou zastával, ať již byl mezi rozhněvanými farizeji, křičícím zástupem anebo mezi námořníky troskotající lodí, nebo poslěze ode všech opuštěn před Neronem. Jeho cílem bylo vždy, sloužiti cele Pánu a od tohoto cíle ho nemohl odvésti odpor ani pronásledování. Posilou a oporou mu byla i jeho víra, která stále sílila a pročišťovala se rozličnými oběťmi.« — Wirken, 406.

